

FOLKVIJLAN

1 maj 2025

Alla ska ha råd!

1 maj i Skåne

Runt om i distriktet anordnas evenemang. Slut upp under arbetarrörelsens högtidsdag.

Sid 10

Fler hungriga barn

Allt fler har svårt att få pengarna att räcka till mat. Intervju med Isabell Mixer om Sveriges trygghetssystem.

Sid 4

Alla ska ha råd med buss!

För många barn är biljettpriset till bussen ett hinder för att delta i fritidsaktiviteter och socialt liv.

Sid 13

Innehåll

- 3:** Ledare, Nooshi Dadgostar
- 4:** Isabell Mixer: Allt fler barn går hungriga
- 8:** Elina Pahnke: Maten och moralen
- 10:** 1 maj runt om i Skåne
- 12:** Vad fan får jag betala för att bli sjuk?
- 13:** Bussen som bro över ökande klyftor
- 15:** Kulturkriget är ideologiskt
- 17:** Återta kontrollen över tandhälsan
- 18:** Politiska beslut kan minska fattigdomen i Malmö
- 20:** Vänsterframgångar i Europa
- 22:** Halimo Nuur: Sverige är också vårt hem
- 24:** Därför bojkottar vi
- 26:** Kan kulturarbetare rädda sig själva mot AI?
- 28:** Rörelsesocialism
- 30:** Korsord
- 30:** På gång i Malmö
- 31:** Fuskbygget
- 32:** Valda på Distriktårskonferensen
- 34:** Malmös kyrkor och arbetet för social rättvisa
- 35:** Vem behöver ryska hybridattacker?

Folkviljan ges ut av Vänsterpartiet Malmö och Vänsterpartiet Skåne.

Ansvarig utgivare: Tove Karnerud
Redaktör: Sofie Valfridsson
Redaktion: Olof Norborg, Joacim Werner Petersson, Per Långby, Lasse Hansson, Johan Strandell, Alex Fuentes och Sofie Valfridsson.
Layout: Jan Petterson
Illustrationer/fotografier: Gabriel Flores Jair, Amadeus Sepúlveda, Amalia Bartholdson, Ann Engqvist, Emma-Lina Johansson, Agnes Stuber, Josefine Forsberg, Emmalisa Pauly, Figge Bergquist, Igor Mukhin, Lasse Hansson, Carl-Michael Björk, Mats Kejonen, Nils Sjöholm, Vänsterpartiets bildbank, pressbilder samt privata bilder.

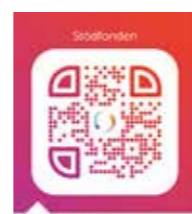
Folkviljan utkommer 6 gånger per år. Författarna svarar själva för de åsikter som uttrycks i texterna. Dessa behöver inte överensstämma med Vänsterpartiets åsikter. Folkviljan tar tacksamt emot artiklar och insändare men redaktionen ansvarar ej för obeställt material.
Upplaga: 3000 ex.
Tryck: Norra Skåne Offset
Kontakt: sofie.valfridsson@vansterpartiet.se, Nobelvägen 51 b, 214 33 Malmö, tel. 040-966467.

Isabell Mixer.

Halimo Nuur.

Stöd socialistiska stödfonden

Ge ett bidrag till kampen.
 Eller varför inte bli månadsgivare?
 Tack för ditt bidrag!

Fyll i medgivande på
vmalmo.se/du-behovs/skank-en-gava/
 så ordnar vi resten.

Du kan också SWISHA valfritt belopp till
123 173 33 85

Stoppa rånet av vanliga människors plånböcker

A

lla människor behöver äta och ha någonstans att bo. Ingen ska behöva frysa i sitt hem för att elpriserna skenat eller känna en klump i magen vid matinköp. Vi ska kunna unna oss en kopp kaffe på morgonen eller tacos på fredagskvällen utan att oroa oss för resten av månaden. För vanliga människor blir livet dyrare för varje dag. Matpriserna rusar, elräkningarna är skyhöga och boendekostnaderna skenar.

Samtidigt gör de stora bolagen rekordvinster. Bankerna höjer räntorna, matjättarna sätter hutlösa priser och elbolagen pressar ut varje krona de kan från hushållen. Medan vi kämpar för att få ekonomin att gå ihop, delar bankdirektörerna ut bonusar och matkedjorna gör miljardvinster. Debatten om matpriserna har rasat under våren. Vi måste idag arbeta dubbelt så länge för att ha råd med ett paket smör jämfört med för 15 år sedan, och en vanlig familjs matkostnader har ökat med 30 000 kronor sedan matkrisen började.

I Sverige äger tre matkedjor 90 procent av marknaden och kan i princip själva sätta priserna. Och det går inte dåligt för dessa jättar – bara Ica gjorde en vinst på 26 miljarder kronor under 2024. Vi ser samma sak med elpriserna.

Förra året var Sverige EU:s största exportör av el, men vad fick svenska hushåll för det? Inget mer än högre elräkningar. Svenska hushåll och företag blir skinnade av elbolagen och tvingas betala Europas priser. Dessutom har regeringen och Sverigedemokraterna tillåtit elnätsbolagen att göra miljardvinster, vilket driver upp hushållens elräkningar ytterligare. Samtidigt skjuter räntorna i höjden, hyrorna blir allt högre och alla omkostnader ökar. Men när krisen slår hårt mot vanligt folk, då väljer regeringen och Sverigedemokraterna att stå passiva eller i värsta fall göra saker värre för de som redan kämpar.

Kristdemokraternas partiledare Ebba Busch ber oss att ta på oss ullunderställ, Sverigedemokraternas Jimmie Åkesson säger att vi får handla billigare och finansminister Elisabeth Svantesson menar att vi bara ska prata med banken för att få ner boräntan. Allt för att själva slippa ta ansvar och för att dölja det uppenbara: att det här går att förändra med politisk vilja men det är just den viljan som saknas. Istället för att ordna upp elmarknaden, sänka räntorna eller pressa matjättarna, tar regeringen och Sverigedemokraterna en fika med Ica och sänker skatten för sig själva och sina rika vänner.

Men de stannar inte där. Från den 1 juli försämras högkostnadsskyddet, vilket gör det 30 procent dyrare att hämta ut receptbelagd medicin – allt för att finansiera högerns lyxskattesänkningar. Men det finns mycket som kan göras för att se till att alla ska ha råd.

Vi kan sätta hårt mot hårt mot matjättarna, se till att det faktiskt råder riktig konkurrens på matmarknaden. Vi kan införa Sverigepriser på el och skydda Sverige från EU:s elpriser. Vi kan använda den statliga banken SBAB för att pressa ned bolåneräntorna. Vi kan se till att stärka högkostnadsskyddet istället för att försvaga det. Vi kan skapa jobb genom att rusta upp allt det som nu förfaller, järnväg, vatten- och avloppssystem, elnät. Vi kan stå i bräsch för den gröna omställningen och se till att satsa på nya gröna lösningar. Men för att göra det behöver vi en ny regering. En regering som kan stoppa rånet av vanliga människors plånböcker. En regering där Vänsterpartiet ingår. Det finns ett annat sätt. En politik som sätter människor först. På 1 maj är vår prioritering tydlig. Alla ska ha råd.

Nooshi Dadgostar
 Partiledare, Vänsterpartiet

Vänsterpartiet har föreslagit att höja barnbidraget med 400 kr, säger riksdagsledamot Isabell Mixter.

Allt fler barn går hungriga – medan de rikaste får skattesänkningar

Många runt om i landet har svårt att få ekonomin att gå ihop just nu. Barnfamiljer vittnar om att de inte har råd att köpa näringsrik mat till sina barn, att de inte kan betala för barnens fritidsaktiviteter och sjuka i behov av medicin känner oro för hur de ska ha råd när Tidögänget höjer priset på medicin. Samtidigt får de allra rikaste sänkt skatt. Allt detta ett resultat av politiska beslut, och det skulle kunna vara annorlunda, menar riksdagsledamot **Isabell Mixter**.

Isabell Mixter sitter sedan 2022 i riksdagen och bor till vardags i Sundsvall. Som ledamot i Socialförsäkringsutskottet har hon insyn i många frågor som utskottet har ansvar för så som sjukförsäkring, pension och barnbidrag. En stor brist som Isabell ser i många av försäkring-

arna är att de inte räknas upp automatiskt med prisutvecklingen, vilket gör att människor får mindre och mindre i plånboken varje år.

– Det krävs aktiva politiska beslut varje gång de ska räknas upp. Vi tycker att det borde finnas en automatisk indexering, så att skyddsnivåerna följer

med kostnadsutvecklingen. Tyvärr har regeringen och SD valt en annan väg – de prioriterar skattesänkningar, som framför allt gynnar höginkomsttagare, istället för att stärka tryggheten för de som behöver den mest.

Nyligen gjorde Rädda Barnen, Majblomman och andra organisationer en

De verkar leva i en helt annan verklighet än de flesta människor i Sverige. För dem handlar det om att ge mer till de som redan har, medan de som har lite ska kämpa ännu mer. Detta är en politik för de få, inte för flertalet, och det är inte rättvist.

”

undersökning som visar att barnfamiljer med låga inkomster har stora svårigheter att tillgodose barns grundläggande behov så som bra mat och nya kläder. Vänsterpartiet vill göra livet lättare för alla barnfamiljer.

– Vi har föreslagit att barnbidraget ska höjas med 400 kronor – och att det, precis som andra trygghetssystem, ska indexeras så att det inte urholkas med tiden. Barnbidraget har ett brett folkligt stöd, det ser vi återkommande i undersökningar. Över 80 procent av befolkningen tycker att det borde höjas. Det är ett av våra mest träffsäkra och jämlikhetsskapande stöd. Även borgerliga partier brukar erkänna att det är viktigt – inte ens Timbro lyckas få gehör för att det ska avskaffas.

Bostadsbidraget kommer försvinna

Bostadsbidraget är ett annat stöd som inte räknas upp. Inkomstgränsen – alltså hur mycket man får tjäna för att vara berättigad – har inte höjts på många år. Det innebär att människor som har samma inkomst som tidigare plötsligt inte längre har rätt till stödet, bara för att reglerna inte följer med samhällsutvecklingen. För 30 år sedan hade dubbelt så många rätt till bostadsbidrag som idag.

– Bostadsbidraget ligger kvar på samma nivå, samtidigt som hyrorna har höjts. Det slår hårt mot barnfamiljer och låginkomsttagare. Fortsätter det så här kommer bostadsbidraget i praktiken att fhas ut helt – vilket kanske också är regeringens underliggande syfte, säger Isabell.

Vänsterpartiet föreslår också en omläggning där barnfamiljer och personer under 30 år får tillgång till bostadsbidrag, och att personer som lever i ekonomisk utsatthet, även utan barn, ska få ta del av bidraget ända fram till pensionen.

Riskerar förlora 1000kr/mån

Under pandemin infördes ett tillfälligt tillägg till bostadsbidraget som var träffsäkert, då det riktade sig mot de mest utsatta. Regeringen har nu bestämt att detta tillägg ska fhas ut – från 40% till

25% – och det ska helt tas bort i juni. För många som redan lever på knappa resurser betyder det att de riskerar att förlora upp till 1000 kronor i månaden.

För många av dessa personer är varje krona viktig, och de har inte råd att ens köpa tillräckligt med mat. Det här är en direkt konsekvens av regeringens politik, och det slår hårt mot de som redan har det svårast, säger Isabell.

Isabell anser att regeringens hantering av både barnbidraget och bostadsbidraget säger väldigt mycket om deras syn på ekonomisk jämlikhet och social trygghet.

– De verkar leva i en helt annan verklighet än de flesta människor i Sverige. För dem handlar det om att ge mer till de som redan har, medan de som har lite ska kämpa ännu mer. Detta är en politik för de få, inte för flertalet, och det är inte rättvist.

Brett stöd för Vänsterpartiets politik

Det folkliga stödet för Vänsterpartiets politik är stort. Det finns en bred enighet i oppositionen om att både barnbidraget och det tillfälliga bostadsbidraget måste höjas och fortsätta finnas kvar, menar Isabell.

– När det gäller matpriser och den ekonomiska utsattheten som många upplever, ser vi att människor är beredda att engagera sig för förändring. Vi måste skapa ett samhälle där alla har råd med en bra bostad, mat på bordet och nya fotbollsskor till sina barn.

Det kan vara svårt att känna hopp i den brutala verklighet som Tidögänget har skapat för många människor. Men med det breda stödet för Vänsterpartiets politik, folks engagemang och den breda enigheten i oppositionen finns ändå mycket hopp, menar Isabell.

– Vi vill föra en politik för rättvisa, det ger hopp och skapar framtidstro. Men för att genomföra det behöver vi ett maktskifte, och byta ut den här regeringen. Först då finns det möjlighet att föra en mer rättvis politik.

Text: Sofie Valfridsson

En undersökning från bland annat Rädda Barnen visar att många familjer inte har råd att köpa näringsrik mat till sina barn.

Maten och moralen: Är hunger den fattiges eget fel?

Maten är människans minsta gemensamma nämnare. Det mest grundläggande. Samtidigt det mest ojämlika.

– Men det vill politiken inte erkänna, säger journalisten och författaren **Elina Pahnke**.

De som står i kön till Folkets skafferi och Matmissionen stämplas i stället som moraliskt tvivelaktiga. Prisökningar på mat slår hårdast mot dem som har det sämst.

Kanske menar en del att de har sig själv att skylla?

– Enligt Statistiska Centralbyrån har livsmedelspriserna ökat med 31 procent sedan 2019. Reallönerna har inte hängt med. Hushållen tvingas byta ut kaffe, oljor och mejerivaror mot billigare alternativ som bröd, socker och marmelad. Fisk och skaldjur blir allt mer ovanligt på middagsbordet – om ens påtänkt. Ris får ersätta pasta, och frukt blir en sällsynthet.

Men det finns ju gröt?

–Det är ett typiskt sätt att skjuta ifrån sig ansvaret. Man kan inte acceptera att det är systemet som är så ruttet så att folk inte har råd att vare sig äta sig mätta eller äta varierat, säger Elina Pahnke.

Tillfälliga jobb

I sin nyutkomna bok ”Alla ska äta – om mat, makt och moral” går hon bland annat till försvar för inflationens främsta offer, medborgarna i landets eftersatta områden. Här träffar hon personen som förlorat halva inkomsten när han nyligen miste sin livskamrat, förtidspensionären som råkade ut för

en arbetsplatsolycka och kvinnan som bemöts av ett ”Tyvärr Farideh” var gång hon skickas vidare till nästa tillfälliga anställning.

–Är detta människor som inte anstränger sig tillräckligt? undrar Elina. Är det inte snarare underbetalda individer i arbetskraftsreserven?

Särskilt utsatta?

Som om det inte vore nog utmålades deras bostadsområden som ”särskilt utsatta”, och den beskrivningen färgar av sig: ligger det inte något hotfullt över alla dess invånare med sina utländska bakgrunder i de här allt mer främmande stadsdelarna?

Men moralen har olika ansikten. Skurkar kan byta plats, och kostnader kan jämföras. Enligt EU-kommissionen kostade det 12,5 miljarder kronor om året att ta emot en miljon flyktingar till EU. Den årliga skatteflykten, å andra sidan, snuvar européerna på 650–1000 miljarder.

I Sverige har dessutom stora summor, motsvarande 478 miljarder kronor, försvunnit ur statsbudgeten jämfört med 1990 till följd av skattesänkningar. I dess ställe har Rot och Rut ersatt svarta löner till underbetalda invandrare med vita, med hjälp av skatteavdrag som sedan lång tid subventionerar de övre klassernas köksrenoveringar och veckostädningar.

Mindre bemedlade hålls nere med återkommande åtstramningar av ekonomin.

I dag finns det ingen tydlig, tillräck-

Var finns den motkraft som mättar de hungriga? Elina Pahnke har skrivit en bok om människans minsta gemensamma nämnare – maten.

ligt stark motkraft till de växande klyftorna, menar Elina Pahnke. En kraft som utgår från folks behov och som mättar alla.

–Hungern är orättvist fördelad, och diskrimineringen av de icke-vita och deras barn är avsiktlig. Vi måste bygga en folkrörelse där vi utgår från de missgynnade.

Helhetsgrepp

I sin bok visar hon hur enskilda organisationer, som Helamalmö i stadsdelen Fosie, tar helhetsgrepp på diskrimineringen. Likt Svarta pantrarna i USA på 60- och 70-talen nöjer man sig inte med att bjuda på frukost och stötta idrott. I de möten som uppstår ska också de

enskilda individerna kunna växa, lära sig nytt och utvecklas. Mötena ska inte bara mätta. De ska också kompensera för statens och kommunens brister.

De hungrigas behov står i bjärt kontrast till Icahandlarnas stigande vinster och massmedias verklighetsuppfattning, det som sammanfattas i begreppet greedflation. När en av handlarna, skriver Pahnke, i radions P1 säger att kritiken beror på avundsjuka får han medhåll från programledarna.

Som om det inte skulle räcka har inflationen tagit ny fart. I februari i år hade den stigit till 3,9 procent.

En annan reporter, Andreas Cervenka i Aftonbladet, förmedlar siffror från Konkurrensverket: mellan 2019 och

2024 ökade Icakoncernen vinsten från 21 till 26 miljarder kronor, Axfood från 7,9 till 12,2 och Coop från 1,45 till 2,2 miljarder kronor.

Så sent som i somras rekommenderade Konkurrensverket kommunerna att stimulera aktörer att öppna konkurrerande butiker, och göra det svårare för de stora kedjorna att låsa in leverantörer i långa avtal.

Det är en annan variant av den rekommendation som riksbankschefen Erik Thedéen, med en månadsinkomst på flera hundra tusen, ger, skriver Elina Pahnke: att ”inte acceptera de högsta priserna utan gå till dem som erbjuder lägre priser”.

Se vad folk har

–Den offentliga berättelsen stämmer inte med verkligheten, säger Elina. Vi vet att vi inte lever i den där underbara välfärdsstaten. Vi måste se vad folk har, inte vad de gör. Vad de kan, inte hur de ska straffas.

Men repression och fler fängelseplatser fyller en funktion.

–Migranterna blir syndabockar och ett argument för hårdare tag.

Pekpinnar i stället för mat på bordet –Hela ansvaret läggs på den enskilde individen. Men alla ska äta. Oavsett moralen, säger Elina Pahnke.

Text och foto Per Långby

2025

1 MAJ

**Nu et är kamp
– framtiden är vår**

Samling på Möllevångstorget kl. 13:00
Tåg avgår till Slottsparken kl. 14:00.

Underhållning av **Cats and Dinosaurs**.

ABF **KVARNBY FOLK HÖGSKOLA** **★ UNG VÄNSTER** **V**

Burlöv
Vänsterpartiet i Burlöv går under egen banderoll i tåget i Malmö. Medlemmar som anmäler sig till styrelsen bjuds på lättare förtäring vid målgång. Vi ses i tåget!

Helsingborg.
Samling för demonstration på Stortorget 14:30. Tåget går till Musikparken. Vi bjuder på korv med bröd, levande musik och ett första maj-torg med litteratur och konst. För mer information kolla gärna V Helsingborgs hemsida, Facebook, Instagram, Zetkin och Agera-appen.

Hässleholm
Möte i hembygdsparken kl.10.00-11.30. Underhållning med Rick Titro. Tal av Hanna Gunnarsson (riksdagsledamot), Magnus Åkeborn och Katarina Olsson.

Höganäs
Medlemmar uppmanas delta i demonstrationer och möten i Klippan, Ängelholm och Helsingborg. Därefter har vi medlemsträff i Höganäs kl 18.00. Lokal meddelas senare.

Klippan
Möte på Allétorget 10:00. Mer information på Facebook och Instagram för Vänsterpartiet Klippan.

Kristianstad
Möte kl 13.00 på Lilla Torg. Talare: Hanna Gunnarsson (riksdagsledamot), Linnea Bengtsson (ordförande för V Kristianstad), Alma Stanojevic Persson (Ung Vänster Kristianstad). Musik: Rick Titro. Därefter öppet möte på partilokalen Norretullsvägen 15 kl 15.00. Hanna Gunnarsson talar om beredskap, försvarsfrågan och internationell oro.

Landskrona
Möte kl 13.00 på Rådhusorget. Huvudtalare: Lisa Claesson.

Lund
Samling för demonstration på Stortorget 14.00. Musik: sambaorkester. Grillning vid partilokalen, Södra Station, efter demonstrationens avslutande med musikmedverkan av Röda Kapellet.

Malmö
Samling 13.00 på Möllevångstorget. Observera samlingsstiden! Musik: Cats and Dinosaurs.

Röstånga
Vänsterpartiet Svalöv arrangerar 1 majfirande i Röstånga på Björkgatan 5. Vi samlas kl 14. Det blir tipspromenad och olika aktiviteter för stora som små samt grillning. Meddela gärna svalovvänsterpartiet.se om du kommer

Simrishamn
Möte på Hamnplan kl 12.00. Talare: Mia Christensson, Mats Sundbeck. Sång och musik med Vänstersväng. Kaffe och kaka serveras.

Sjöbo
Möte på nya torg med tal och levande musik. Tider meddelas senare på Vänsterpartiet Sjöbos sociala medier.

Skurup
Manifestation med tal, musik och korvgrillning från kl 11.00 på torget.

Trelleborg
Första maj firas med möte 9.30 -10.30 på Rådhusorget. Talare: Mats Sjölin, ordförande i Vänsterpartiet Trelleborg samt talare från Ung Vänster. Musik: Röda Kapellet.

Ystad:
1 maj-firande med Vänsterpartiet Ystad. Tid och plats meddelas på Facebook m fl sociala medier.

Ängelholm:
Samling för demonstration på Nya Torg 12:00-12:15. Tåg till Stortorget. Avslutande möte på Stortorget med talare, kaffe och kaka 12.45. Mer information på Facebook och Instagram.

1 maj 2025

ALLA SKA HA RÅD

V

Nu höjer den borgerliga majoriteten, med stöd av Sverigedemokraterna, avgifterna för både vårdbesök och mediciner. Det innebär att ännu fler människor tvingas välja mellan att betala hyran eller ta sin livsnödvändiga medicin.

Ingen ska tvingas välja mellan mat och att ta sin medicin. Men vi ser hur borgerlig politiker gör medicin och vårdbesöken dyrare. Vi vill istället ha en vård som ges efter behov, inte efter plånbok!

Vad fan får jag betala för att bli sjuk?

Och det här händer samtidigt som matpriserna har skjutit i höjden, elräkningarna är högre än någonsin och avgifterna i kollektivtrafiken ökar. Många har redan svårt att få ekonomin att gå ihop. Och nu ska de dessutom betala mer för den vård de har rätt till.

Högekostnadsskyddet för läkemedel höjs från 2 900 till 3 800 kronor per år – en ökning med över 30 procent. Det är den största höjningen på tolv år. Samtidigt införs nya patientavgifter. I Skåne kommer ett besök hos sjuksköterska, som tidigare varit avgiftsfritt, att kosta 200 kronor.

Samtidigt ska Region Skåne spara över en miljard kronor på vårdpersonalen. Det betyder färre läkare, färre sjuksköterskor, längre köer och sämre vård. Det här slår hårdast mot dem som redan

har det tufft: äldre, kroniskt sjuka, och de som redan idag lever på marginalen. Grupper som har ett stort behov av vård. Ingen ska behöva betala mer för mindre.

Borgarna i både regeringen och regionen kallar det ”nödvändiga besparingar”. Men hur kan det vara nödvändigt att spara på vården när vi har en av Sveriges lägsta regionskatter? Hur kan det vara rimligt att en hjärtsjuk ska betala tusenlappar mer för sin medicin samtidigt som regeringen sänker skatten för de allra rikaste och låter oss andra betala för fler badrumsrenoveringar och nybyggda verandor genom att öka rut-avdraget??

För vi vet vad som händer när vården blir för dyr. Människor skjuter upp läkarbesök, avstår från undersökningar och tar inte ut sina mediciner. Det gör människor sjukare, inte friskare. Det gör

att fler går och har ont längre och kommer bara in för akuta besök, där sjukdomar som kunde behandlats i tid istället kräver mer omfattande vård. I längden blir det också dyrare för sjukvården.

Men den här utvecklingen är inte en naturlag. Det är resultatet av medvetna politiska beslut. Och politiska beslut kan vi ändra! Vi i Vänsterpartiet vill bygga ett samhälle där vården finansieras solidariskt. Där den ges efter behov, inte efter plånbok. Vi vill se ett system där de som har mest också bidrar mest och där ingen ska behöva oroa sig för om de har råd att vara sjuka.

Den 1 maj samlas vi för att visa att vi är många som upplever att det är alldeles för dyrt att bli sjuka. Alla ska ha råd att vara friska! Kom med du också!

Text: Patrik Milton, Emma Eliasson Åström

Bussen som bro över ökande klyftor – vikten av gratis kollektivtrafik för barn

I slutet av mars släpptes en ny rapport från Rädda Barnen, Majblomman, Hyresgästföreningen och Röda korset. De fokuserar på barnfattigdom och hur den förvärrats under de senaste åren. Det är hemskt att läsa hur barnfamiljer med låg inkomst bokstavligen har svårt att sätta mat på bordet. Rapporten avslutas med krav ställda mot politiken. Ett av dem är gratis kollektivtrafik för alla barn. Men varför är just det så viktigt?

Rätt till fritid

Enligt FN:s barnkonvention, som har varit svensk lag sedan 2020, har alla barn rätt till en meningsfull fritid och att delta i samhällslivet. Ett av de mest grundläggande behoven för barn är att få delta i fritidsaktiviteter, träffa vänner och känna sig delaktiga. Ett av de största hindren för detta, särskilt i familjer med låg inkomst, är kostnaden för kollektivtrafik. Enligt Majblommans egen rapport *En meningsfull fritid* är

bara en hållplats bort pekar de på att fri kollektivtrafik för barn inte bara är en fråga om ekonomisk rättvisa – det är en investering i ett jämlikare och mer hållbart samhälle.

En social investering som gagnar alla

Majblommans rapport framhåller att fri kollektivtrafik för barn och unga är en effektiv social investering. Fri kollektivtrafik inte bara motverkar transport-

fattigdom, utan ger också barn större möjlighet att delta i en meningsfull fritid vilket är grundläggande för deras sociala utveckling.

Forskningen som stöder detta visar att barn som har tillgång till kollektivtrafik utvecklar större självständighet, självkänsla och trygghet. Dessutom minskar risken för stigmatisering, eftersom alla barn, oavsett bakgrund, får samma möjlighet att röra sig fritt och delta i samhället.

Barnfattigdom i Skåne

För Skåne, där många familjer har svårt att betala för kollektivtrafik, är detta ett akut behov. Enligt statistiska centralbyrån levde drygt 30 000 skånska barn i fattigdom redan 2017. För dessa barn är tillgången till kollektivtrafik ofta en barriär för att kunna delta i sociala sammanhang, ta sig till fritidsaktiviteter eller besöka vänner och släktingar. För många ensamstående föräldrar med låga inkomster innebär transportkostnader ett stort hinder, vilket resulterar i att barnen missar viktiga aktiviteter.

Skånetrafikens erfarenheter och Lunds initiativ

Skåne har redan tagit steg mot att göra kollektivtrafik mer tillgänglig för unga genom olika initiativ. Ett exempel är den nyligen beslutade ungdomsbiljetten i Lund, som genom Vänsterpartiets initiativ ger ungdomar födda 2007 till 2010 rätt till gratis kollektivtrafik under sommaren 2025. Lunds kommun beslutade att köpa dessa biljetter från Skånetrafiken, vilket innebär att ungdomar kan resa fritt i hela Skåne. Denna åtgärd är särskilt viktig för familjer med begränsade resurser, eftersom den ger barnen möjlighet att ta sig till sommaraktiviteter, besöka vänner eller delta i andra sociala aktiviteter.

Initiativet i Lund visar på en konkret lösning för att minska de ekonomiska barriärerna för barn och unga, och är ett exempel på hur regionala insatser kan skapa positiva förändringar. I regionen vill Vänsterpartiet införa lovkort för barn i hela Skåne, och sänka biljettpriserna för alla. I slutändan vill vi se en helt skattefinansierad kollektivtrafik där det aldrig kostar något att gå på bussen eller taget.

Sommarbiljettkampanjen 2024

I rapporten från Skånetrafiken för december 2024 framgår det att Skånetrafiken har sett en ökad försäljning av sommarbiljetter efter att priset sänkts. Under 2024 såldes över 251 000 sommarbiljetter, vilket är en ökning med 20% jämfört med tidigare år. Det visar att priset på biljetter har en stor inverkan på resandet, och att sänkta priser kan leda till en ökad användning av kollektivtrafik. Om Skånetrafiken fortsätter att sänka priset på sommarbiljetten även nästa

Majblommans rapport *En meningsfull fritid är bara en hållplats bort* kom i januari 2025, och rapporten *Barnfamiljers ekonomiska svårigheter* från Hyresgästföreningen, Majblomman, Röda Korset och Rädda Barnen i mars 2025.

sommar skulle unga kunna resa än mer, och skapa en viktig vana för ungdomarna att ta med sig uppåt i åldrarna. De 640 miljoner kronor som kollektivtrafiken gjorde i vinst under 2024 skulle kunna användas till att ge Skånes unga en bättre sommar.

En av tre låginkomsttagarföräldrar har inte råd med busskort

För många barnfamiljer i Skåne, särskilt de med lägre inkomster, innebär transporten en stor ekonomisk börda. Enligt barnfattighedsrapporten har över en av tre ensamstående föräldrar med låga inkomster haft svårigheter att betala för kollektivtrafik under det senaste halvåret (36 %). För dessa familjer är det ofta svårt att få råd med resor till aktiviteter, och för barnen innebär detta en begränsad möjlighet att utvecklas och delta i sociala sammanhang.

Särskilt under lov och helger blir detta problem akut. Drygt hälften av sammanboende föräldrar och nästan tre fjärdedelar av ensamstående föräldrar med låg inkomst har vid något tillfälle haft svårt att resa bort med sina barn på lov eller helger. För dessa familjer är kollektivtrafik en viktig länk till fritidsaktiviteter, kulturella evenemang och andra sociala möten, men när transportkostnaderna blir för höga tvingas barnen avstå.

Skåne kan vara föregångare i att skapa ett jämlikare samhälle för barn och unga genom att införa gratis kollektivtrafik

för alla barn skulle Skåne sätta ett tydligt exempel för andra regioner att följa. Det handlar inte bara om att ge barn tillgång till kollektivtrafik, utan också om att skapa ett samhälle där alla barn – oavsett ekonomi – har möjlighet att delta i aktiviteter, möta andra människor och utvecklas på lika villkor.

Förutom de sociala och ekonomiska fördelarna skulle fri kollektivtrafik även ha positiva effekter på miljön. Genom att ge barn och ungdomar möjlighet att resa kollektivt, skapar vi en vana som gör det mer troligt att de fortsätter att välja kollektivtrafik även som vuxna. Detta bidrar till en minskad användning av bilen, vilket i sin tur minskar utsläppen och bidrar till en mer hållbar framtid.

För en mer jämlik framtid i Skåne och Sverige

Att ge alla barn gratis kollektivtrafik är inte bara en kostnad – det är en investering i ett mer jämlikt och hållbart samhälle. Genom att följa de goda exempel som redan finns i Skåne, som Lunds beslut om gratis ungdomsbiljetter, kan vi skapa en mer rättvis och inkluderande framtid för alla barn.

Det är dags att ta ett stort steg mot att skapa ett samhälle där alla barn har samma möjlighet att delta i fritidsaktiviteter, träffa vänner och känna sig delaktiga i samhället – utan att ekonomiska hinder står i vägen.

Text: Patrik Milton, Emma Eliasson Åström

I synen på kulturen står ideologierna emot varandra. I den nyliberala ideologin är kulturen en vara som vi kan ha eller mista, en vara som ska lyda under marknadens villkor, vilket återspeglades i det tal **Parisa Liljestrand** höll vid invigningen av Göteborgs Filmfestival: en uppläxning av landets filmskapare, men inte ett ord om filmkonsten eller om några som helst visioner.

Alla ska ha råd med kultur! Kultur precis som kollektivtrafik och sjukvård måste få kosta skattepengar och ta plats, om vi menar allvar med att den ska finnas för alla, oberoende av var en bor eller hur stort bankkonto en har. Annars blir den bara något för de välbemedlade, samtidigt som bara de kulturaktörer som lockar sponsorer kommer kunna överleva.

Kulturkriget är ideologiskt – vi bär alla nederlaget

Tidöpartierna ställer i nyliberala krav på ökad sponsring samtidigt som de håller på att riva hela den infrastruktur som bär svenskt kulturliv. Kraftigt minskade anslag till folkbildning och studieförbund har gjort att studieförbunden på många mindre orter varit tvungna att minska eller helt avveckla sin verksamhet. Inte heller kulturarvet tycks det regionala skånska Tidögänget värna, vilket cheferna för de tre skånska regionala museerna gav uttryck för i ett debattinlägg i höstas.

Den statliga medfinansieringen via

Kulturrådet till skånska kulturverksamheter, både fria grupper och institutioner, minskade i år med 0,61% jämfört med 2024, och ingen ny verksamhet togs med. Tvärtom blev de färre: Skillinge Teater ströks från listan över vilka som får statliga anslag. Det finns inte heller någon ny mottagare av regionalt verksamhetsstöd i år.

Studieförbundet Ibn Rushd fick i fjor (på tveklaktiga grunder, inget i Ernst & Youngs utredning visade på oegentligheter) sitt bidrag från Region Skåne nollat. När årets bidrag till de skånska

studieförbunden skulle fördelas, hade 1 miljon av de 1,3 miljoner Ibn Rushd tidigare fått fördelats till andra verksamheter, dvs det totala anslaget från regionen till folkbildningen minskade med en miljon.

Nog för att de verksamheter som fick ta del av denna miljon också behövde det. Behoven är betydligt större än de resurser som både de statliga och regionala Tidögängen avsätter i sina budgetar, där kultur är lågt prioriterat.

I Vänsterpartiet anser vi att en offensiv och expansiv kulturpolitik är en

nödvändighet för välfärden, yttrandefriheten och demokratin. Kultur precis som kollektivtrafik och sjukvård måste få kosta skattepengar och ta plats, om vi menar allvar med att den ska finnas för alla, oberoende av var en bor eller hur stort bankkonto en har. Annars blir den bara något för de välbemedlade, samtidigt som bara de kulturaktörer som lockar sponsorer kommer kunna överleva.

Ett glädjeämne i den regionala kulturpolitiken är dock att principen om armlängds avstånd nu tas på allvar. Det innebär att politiken ska avsätta resurser och skapa förutsättningar, men inte

styra över kulturens innehåll. Nyligen tog vi i kulturnämnden ett beslut om att ordförande inte längre har rösträtt när Region Skånes kortfilmspristagare utses, och regelverket för övriga kulturpriser ses också över.

Vänsterpartiet var för övrigt det första politiska parti som antog ett kulturpolitiskt program. "Förrän folkets breda lager är delaktiga i kulturlivet kan Sverige ej kallas ett kulturland" står det bland annat i det programmet, som antogs år 1946. Förhoppningsvis kan vi åter vända skutan mot ett sådant mål 2026.

Text: Ingrid Mattiasson Saarinen

I Vänsterpartiet anser vi att en offensiv och expansiv kulturpolitik är en nödvändighet för välfärden, yttrandefriheten och demokratin.

”

Ingrid Mattiasson Saarinen är Vänsterpartiets representant i kulturnämnden i Region Skåne. Hon har själv ett 50-årigt engagemang inom kulturlivet, främst inom teater.

Återta kontrollen över tandhälsan i Sverige

Bolagiserad folktandvård, privata aktörer som styrs av vinst, nedlagd förebyggande verksamhet och avgifter för barn som uteblir. Lägg därtill regeringens förslag om att sänka åldern för avgiftsfri tandvård – och bilden blir tydlig: tandvården i Skåne är djupt ojämlig och barns hälsa riskeras. Det är dags att återta kontrollen och sätta folkhälsan först.

Under flera decennier har politiken rört sig åt fel håll. Avregleringar, bolagisering och privatisering har fått fäste också i tandvården. Marknadens logik har trängt undan solidariteten. Vården har förvandlats till en marknad – och patienterna till kunder.

Skåne har ett av landets mest splittade och ojämliga tandvårdssystem. Folktandvården Skåne är bolagiserad och drivs som ett aktiebolag – med krav på vinst snarare än jämlik hälsa. Samtidigt domineras regionen av privata aktörer som fritt väljer var de etablerar sig och vilka patienter de tar emot. Vårdbehovet får stå tillbaka för lönsamheten.

Det offentliga ansvaret för tandhälsan har stegvis urholkats. Ett tydligt exempel är nedläggningen av Tandborsten, en uppskattad och viktig förebyggande verksamhet som arbetade uppsökande mot barn, förskolor och vårdnadshavare. När Region Skåne valde att lägga ner verksamheten för att i stället lägga ut det på privata aktörer, var det ännu ett steg bort från folkhälsouppdraget.

Samtidigt har Region Skåne infört avgifter för barn och unga som uteblir från sina tandvårdsbesök eller avbokar med kort varsel. Det slår särskilt hårt mot barn i utsatta situationer – och riskerar att ytterligare minska tillgängligheten för dem som redan står långt från vården.

Regeringen gör nu saken ännu värre. I stället för att stärka barns och ungas tillgång till tandvård föreslår man att

Ingen ska tvingas välja mellan mat och att ta sin medicin. Men vi ser hur borgerliga politiker gör medicin och vårdbesöken dyrare. Vi vill istället ha en vård som ges efter behov, inte efter plånbok.

sänka åldersgränsen för avgiftsfri tandvård – från 23 till 19 år. Det är ett bakslag för ungas hälsa, och kommer att drabba särskilt dem med små marginaler.

Samtidigt vet vi att tandhälsan i Skåne är djupt ojämlig. Redan bland små barn är karies och dålig tandhälsa vanligt, särskilt i socioekonomiskt utsatta områden. Och problemen följer med upp i vuxen ålder. Klassklyftorna syns i munnen.

Men det behöver inte vara så här. Vi kan välja en annan väg. För Vänsterpartiet är det självklart: tandvård är vård. Munnen är en del av kroppen. Behov – inte betalningsförmåga – ska styra vem som får hjälp.

Vi vill införa ett gemensamt hög-

kostnads skydd för all vård, inklusive tandvård. Vi vill återupprätta Folktandvården som en stark, offentlig aktör med ett tydligt jämlikhets- och folkhälsouppdrag. Och vi vill sätta stopp för marknadsstyrningen av vår gemensamma välfärd.

Det är dags att reformera tandvården. Tandvård ska vara en del av vården – och ingen femåring ska behöva lida för att det inte var lönsamt att förebygga. Skåne behöver en stark offentlig folktandvård, med fokus på jämlikhet, förebyggande insatser och folkhälsa.

Det är fullt möjligt – men det kräver politisk vilja. Alla ska ha råd att gå till tandläkaren!

Alexandra Thomasson, regionråd

61 barnfamiljer kördes ut från sina hem under 2024 i Malmö och mörkertalet är stort. Vänsterpartiet vill att kommunen beslutar om en nolltolerans mot vräkningar av barn.

Politiska beslut kan minska fattigdomen i Malmö

I Malmö är det långt ifrån alla som har råd med även det mest grundläggande såsom mat och kläder. Över 14% av befolkningen lever i ekonomisk utsatthet, vilket är den högsta siffran i landet. Att Tidöregeringen låter matpriser skena, höjer priset på medicin och samtidigt sänker skatten för de allra rikaste påverkar naturligtvis även Malmöbor. Men mycket mer skulle kunna göras lokalt för att alla ska ha råd.

Malmö stad styrs av Socialdemokraterna tillsammans med Miljöpartiet och Liberalerna. Viljan att ta ett lokalt ansvar när det bedrivs en lyxskattesänkingspolitik på nationell nivå är låg hos styret. Många fler beslut skulle kunna tas för att fler invånare skulle kunna leva bra liv, menar oppositionsråden Anfal Mahdi och Nina Jakku och gruppledare Anders Skans.

En förutsättning för att kunna satsa är att det finns mer pengar. Vänsterpartiet har föreslagit en skatteköning på 50 öre senaste budgeten, då SD-regeringen svälter ut kommuner och regioner. Men styret säger blankt nej trots att det skulle gynna majoriteten invånare.

– Malmöbor med låga inkomster drabbas värst när avgifter för kultur, hemtjänst och förskola höjs. En solidariskt finansierad välfärd via skatt är mer rättvist, säger Anders Skans. Fler med låga inkomster borde helt slippa avgifter för hemtjänst och förskola. Även en kommun kan göra skillnad när det gäller att utjämna orättvisor, bara den politiska viljan finns.

Ökande vräkningar drabbar barn

Under 2023 vräktes 52 barn i Malmö, enligt Kronofogden. Det är fler än fyra gånger så många barn som under samma år vräktes i Stockholm och fler än dubbelt så många som i Göteborg. 2024 ökade vräkningarna, och 61 barn blev utkörda från sitt boende i Malmö. Och mörkertalet är stort.

– Vi vill bland annat ge vårt gemensamt ägda bostadsbolag MKB direktiv om att inte vräka några barnfamiljer. Dessutom vill vi att det ska skrivas in i ägardirektivet att MKB ska jobba för att hålla nere hyrorna, säger Anfal Mahdi.

Lägre avgifter till förskolan

Ett annat förslag som Vänsterpartiet har lagt i kommunfullmäktige är att indexera förskoleavgifterna. Det innebär att när lönerna stiger som de gör varje år, justeras också gränserna för hur mycket man ska betala i avgift. På så sätt slipper de med låg lön att få en högre avgift bara för att de får några hundra kronor mer i lön. En löneökning som ändå snabbt äts upp av skenande hyror och rusande matpriser. Att låta förskoleavgifterna följa med löneutvecklingen skulle kosta Malmö stad ungefär 1 miljon om året.

– Det här är en reform som skulle kosta staden väldigt lite men som skulle göra stor skillnad för framför allt ensamstående mammor och andra med låga inkomster, säger Nina Jakku.

Text: Sofie Valfridsson

Nina Jakku

Anders Skans

Anfal Mahdi

När det är som mörkast... Vägen framåt går åt vänster

Det mesta ser mörkt ut just nu. Men tiotusentals demonstranter stödjer palestiniernas befrielsekamp i en omfattning som inte setts sedan Vietnamkrigets dagar. I Berlin blev vänstern största parti. I Spanien höjer vänsterregeringen minimilönerna, minskar arbetslösheten och ökar tillväxten.

99 Vänstern i Spanien visar att en politik med progressiva reformer är allt annat än ”ansvarslös”, säger Hanna Gedin, en av Vänsterpartiets ledamöter i EU-parlamentet.

Tidigare i år besökte hon och Vänsterpartiets partiledare Nooshi Dadgostar tre ministrar ur vänsterkoalitionen Sumar som ingår i socialdemokratiska Pedro Sánchez regeringsunderlag.

–Regeringen arbetar utifrån ett klassperspektiv, berättar Gedin. Samtidigt är den ekonomiska tillväxten i landet den högsta i hela OECD.

Välfärdspolitik

Vägen dig går via välfärdspolitik. Arbetslösheten har sjunkit från 26 procent 2013 till 10,6 i dag, medan den tvärtom stigit till 10,4 procent i borgerligt styrda Sverige. De spanska minimilönerna har höjts vilket har stor betydelse i ett land där många i serviceyrken är beroende av turismen.

Regeringen gör offensiva satsningar inom utbildning och sjukvård, bygger ut de offentliga alternativen inom barnomsorg och inleder en nationell arbetstidsförkortning. Den lagstadgade arbetstiden är nu 37,5 timmar per vecka. Målet att den ska sjunka till under 35 timmar.

Framgångsvägar

–Man vänder sig mot privatiseringar och pekar med sin politik ut framgångs-

vägar för den breda vänstern, understryker Hanna Gedin.

Regeringens arbetsmarknadsminister, Sumars Yolanda Diaz, pekar därutöver ut långtgående planer på att demokratisera ekonomin, strävanden som sedan länge legat djupt begrävda i den vänsterpolitiska debatten.

Den vänsterorienterade regeringen är dessutom en av få i väst som markerat mot Israels folk mord i Palestina. Detta i en västvärld som i övrigt vänder ryggen till. Men medan regeringarna tiger växer proteststormen. Ibland känns det som om demonstrationstågen för Vietnams folk gjort comeback.

Mer splittrade

Dror Feiler, dramatiker och musiker som flyttade från Israel till Sverige 1973 då han inte ville verka som israelisk soldat på ockuperad palestinsk mark, ser både likheter och skillnader mellan 2025 och 1973.

–Då var det mest etniska svenskar i tågen. I dag har många sina rötter i det land vi demonstrerar för. Precis som då vänder det svenska etablissemangen bort blicken. Till skillnad från då är åsikterna i tåget mer splittrade.

Dror Feiler saknar den vassa udd mot imperialismen som kännetecknade 70-talets demonstrationer.

Samma fiende

–Då ropade vi ”Chile, Palestina, Vietnam – samma fiende – samma kamp!”. I dag lyckas vi inte bredda perspektivet.

Särskild utmaning

För vänstern i Tyskland var hatet mot migranter en särskild utmaning inför årets val till förbundsdagen. Främlingsfientliga AfD:s uppgång i opinionen skrämde de borgerliga att riva brandmuren mot yttersta högern och rösta för förslaget att stänga gränserna för asylsökande. Vänsterpartiet Die Linke, som i princip varit uträknat efter ett uselt EU-val, trädde då fram som det parti vars parlamentariker försvarade asylrätten.

Bland dem Heidi Reichinnek.

För sitt antifascistiska tal på sociala medier strax innan valet fick hon över 30 miljoner likes. Partiet växte till 100 000 medlemmar, och blev störst i såväl skolvalet som i Berlin. Antirasism och Tiktok bidrog till att Die Linke nådde sin största valframgång sedan 2017.

14 000 dörrknackningar

Under valkampanjen knackade parti-medlemmarna på 14 000 dörrar.

–När andra talade om migration talade vi om social rättvisa, berättar Ines Schwerdtner, en av två ordförande i Die Linke, när hon intervjuas på Youtube av Novara Media.

Vi vill, säger hon i intervjun, komma tillbaka till socialismens kärnvärden. Så hänger också porträtten av Rosa Luxemburg och Karl Liebknecht på väggen bakom henne.

Text: Per Långby

Spanska regeringen visar att det går att förena vänsterpolitik med tillväxt, säger EU-parlamentariker Hanna Gedin (V).

Halimo Nuur.

Sverige är också vårt hem

Halimo Nuur har rötter i Somalia och bor i Malmös Rosengård. Hon är aktivist, antirasist, feminist och socialistisk agitator. I Rosengård sitter Halimo i styrelsen för Hyresgästföreningen, är styrelseledamot på ABF, sitter i Tekniska nämnden för V i kommunen samt i styrelsen för Vänsterpartiet i Malmö.

Borgarna och extremhögern bedriver en fientlig invandarpolitik och S låtsas som att det regnar, om de inte stöder deras reaktionära politik. Vad krävs det för att de arbetande i eftersatta områden som Rosengård ska säga ifrån?

– Om vi pratar specifikt om eftersatta områden eller förorter som Rosengård är det av stor vikt att se det ur ett klassperspektiv. Att leva och växa upp i en förort med djupa ojämlikheter gör att du tillhör den nedersta delen av arbetarklassen. Du blir en del av en försummad klass som har varit besviken, har tröttnat och har disaggregerat sig fullständigt från det vanliga politiska spektret och det ser vi genom låga valdeltaganden. Förorten är samtidigt ett växande politiskt subjekt som Vänsterpartiet behöver behandla med den respekt den förtjänar, det vill säga att inte bortprioritera materiella behov från boenden i förorten. Vi har tidigare sett uttryck på förortens politiska frågor i många år från ockupation av källarmoskén 2008 till hyreskampanj mot Rosengårds Fastigheters dubbelhöjning.

Örebromassakern drabbade rasifierade människor mycket hårt. Sådana som Richard Jomshof är emot att förbjuda halvautomatiska vapen samtidigt som människor med invandrabakgrund demoniseras i media. Vad behöver göras?

– När jag läste att Richard Jomshof och många av hans anhängare motsätter sig

ett förbud mot halvautomatiska vapen även efter Örebrosattentatet tänkte jag att det i sig är ett nationellt säkerhetshot. Jag tolkar det som att de ville ha vapen till en senare användning som det är fallet för vitmaktmiliser i USA. När det gäller koppling mellan invandring och kriminalitet är det ren rasism. Jag vill snarare se gängkriminalitet som en konsekvens av politiska försummelser som har lett till det här läget idag. Har alla ett värdigt liv som de har rätt till och har alla möjligheter att uppfylla sina drömmar genom en skolutbildning av kvalitet, en meningsfull fritid och bra avlönade arbeten kommer vi bli av med rekrytering till kriminella gäng. Så enkelt är det. Frågan är var vill vi helst satsa våra resurser på: är det välfärden eller repressionssamhället?

Tidögänget fördjupar ett ”vi [infödda svenskar] och dom [främst muslimer]” och gör allt som står i deras makt för att kasta ut människor ur Sverige och Europa. Hur ska just rasifierade bidra till att slå tillbaka dessa attacker?

– Tidögänget vill måla upp en bild av ett Sverige som inte stämmer med varken verkligheten eller historien. Det har alltid funnits invandrare i Sverige och att prata återvandring är dystopiskt. Med detta menar de ett Sverige utan folk med ursprung från Afrika, Asien eller Sydamerika, ett Sverige utan minoritetsgrupper och ett Sverige utan urfolk. Det vi, rasifierade, behöver göra är att ta tillbaka Sverige som idé. Vad Sverige betyder för oss, att Sverige är också vårt hem, att Sverige är också vita bussar under andra

världskriget, att Sverige är också Folke Bernadotte, Dag Hammarsköld eller Greta Thunberg. Den idén blir i sig ett motstånd mot Tidös Sverige. Den idén kan få hela arbetarklassen enad.

”Nuet är kamp – framtiden är vår” är Vänsterpartiet Malmös paroll inför 1 maj. S och borgarna kastade in oss i Natos krigsmaskineri. Sedan har läget förvärrats i rask takt och de styrande i Sverige anpassar sig till EU-elitens växande militärupprustning. Vilka behöver mobiliseras för att stoppa galenskapen?

Om du frågar mig vad vi ska göra för att gå ur krigsmaskineriet är korta svaret att det är svårt så länge vi ingår i EU och NATO. Med EU och Nato kommer vi tyvärr vara en del av den militära eskaleringen och en del av en imperialistisk maktordning. Vi ska inte glömma att vi har byggt vårt Sverige efter 200 år av fred och neutralitet, trots krig vid Sveriges gränser. Vi kommer inte kunna behålla vår välfärd med en krigsekonomi som massproducerar extremt kostsamt krigsmaterial. När det talas om totalförsvarsfond utan att vi vet vad det innehåller och innebär för oss i arbetarklassen känns det som ett spel för galleriet. Vänsterpartiet behöver stå kvar vid sina anti-imperialistiska kärnvärderingar som definierar oss som socialister och internationalister. Sedan ska Vänsterpartiet hämta in inspiration från Erik Helgeson i Hamnarbetarförbundet. För att mobilisera mot krigsmaskineriet, är det strejk och olydnad som gäller.

Text: Alex Fuentes

Musk och matpriser – därför bojkottar vi

Att vägra köpa, sälja eller inleda någon form av kommersiell eller annan ifrågasättande relation gentemot företag som anses vara förövare av något moraliskt och förkastligt kallas bojkott. Runt tio procent arbetslöshet och en växande vild inflation drabbar allt fler konsumenter i Sverige. "Aktörer" på den så kallade marknaden vet inga gränser och priserna på matvaror fortsätter att skena. Inom loppet av ett par dagar ökade t ex ett paket yoghurt från 26 till 27,50 kr. Konkurrensverket erkänner att matbutikerna har höjt priserna mer än inflationen och allt fler känner av det. Prishöjningar sker i smyg. Det blev till slut för mycket helt enkelt eftersom det är ett hårt slag mot de många, i synnerhet mot ensamstående och ensamförsörjande föräldrar. Initiativet till en bojkott mot de stora matvarukedjorna pga okontrollerade och ökade matpriser, spreds på sociala medier och hundratusentals människor (bl a på Tiktok och Instagram) anslöt sig till bojkotten av landets stora matbutiker, bojkotten genomfördes under vecka tolv. När tusentals människor bojkottar stora livsmedelsbutikers höjda priser (dyrare hyror och bensinpriser förvärrar saken) och försöker bestraffa de ansvariga är det ett sundhetstecken. En ohämmad kapitalism blir förödande för vanligt folk. Till råga på allt elände har Tidöganget bestämt sig för en militär upprustning där det är tänkt att kostnaderna ska läggas på de arbetandes axlar.

Det finns internationella referenser av bojkott. I samband med en hungersnöd som drabbade lantarbetare i Irland 1879, inledde dessa en bojkott mot en godsförvaltare vid namn Charles Boycott. Lantarbetare vägrade handla med honom då han inte ville sänka

butikernas hyror, varför han fick svårt att hitta säsongarbetare till skörden. Boycott bojkottades. Boycott blev på så sätt orsaken till denna protestmetod som kallas bojkott.

Rörelsen BDS (Bojkott, Desinvestering, Sanktioner) grundades 2005 via ett uppprop för frihet, rättvisa och jämlikhet. BDS har spridits över hela världen och samlar mängder av organisationer, fackförbund, kyrkor, studentföreningar och individer. Palestinska fackföreningar har uppmanat världens fackföreningar till stöd för att driva kravet på bojkott mot folkmordsregimen i Israel. Berörda företagsägare anser att kravet måste avvisas. Hammararbetarförbundet hörsammade dock palestinska fackföreningars rop på stöd och medlemmarna fattade beslut om en begränsad bojkott mot vapentransport till och från Israel. Detta fick som följd att förbundets vice ordförande, Erik Holgerson, varslades om uppsägning med hänvisning till "rikets säkerhet". Bojkott mot Ryssland gick som på räls, men i borgerlig media ifrågasattes om det egentligen är någon idé att bojkotta israeliska varor. Det finns bojkott och bojkott. Efter Trumps offentliga förnedring av Zelenskyj i Vita huset, startades i flera länder en bojkott mot amerikanska varor.

Historiskt sett har bojkott gett olika effekter. Men det intressanta med uppmaningar till bojkott från grupper som "Bojkotta varor från USA" är dels att företagarna propsar att en sådan bojkott är ineffektiv. Fungerar bojkott av varor från ett land som metod för att få en förändring? Svaret är ja men etablerad media återkommer hela tiden till rubriker som "Inget genomslag för bojkott mot israeliska varor" eller

"Ingen viral 'jättetrend' på sociala medier" dels att initiativet kommer underifrån och det är inga kända organisationer eller vänsteraktivister som tagit initiativ att bojkotta amerikanska varor. En uppumpad Trump får tycka att "radikala vänstergalningar försöker illegalt bojkotta Tesla", men det är vanliga människor som börjar inse att magnatens auktoritära fasoner hör hemma i det förflutna och att det han ägnar sig åt nu är omoraliskt och förkastligt. Det är alldeles utmärkt att medborgarna involveras i politik genom att driva bojkott som metod, särskilt om det riktas mot rubbade varor som Musk och Trump. Ju större människoskaror som blir medvetna, desto bättre. I sin förlängning kan det mycket väl leda till samhällsförändring.

Text: Alex Fuentes

När tusentals människor bojkottar stora livsmedelsbutikers höjda priser (dyrare hyror och bensinpriser förvärrar saken) och försöker bestraffa de ansvariga är det ett sundhetstecken. En ohämmad kapitalism blir förödande för vanligt folk.

”

"Har du inte råd med mat? Handla billigare mat!"

Marie-Antoinette Åkesson

Kollektiv kamp eller kreativ konkurs – kan kulturarbetare rädda sig själva mot AI?

En gråhårig japansk man med en mörkrandig skjorta och bruna, kantiga glasögon stöttar upp sitt huvud med ena armbågen i bordet, till synes redan klar med konversationen som ska ta plats. Han tar ton: ”Så vad handlar det här om?”. Den yngre mannen mitt emot honom svarar hoppfullt: ”Vårt företag har forskat i CGI, Computer Generated Imagery, i det tysta. Det finns något som heter ’deep learning’ inom AI. Vi tror att datorer kommer kunna måla som människor inom 5 till 10 år”. Den cigarett-väpnade, gråhåriga mannen svarar frustrerat: ”Om de gör det kommer vi inte behöva människor längre.”

TEXT: AXEL ENGSTRÖM

Det är inte bara en generationsklyfta, utan även en filosofisk motsättning som blottas i det korta utbytet mellan den legendariska animatören och grundaren av Studio Ghibli (Spirited Away, Howl’s Moving Castle, Kiki’s Delivery Service m.fl.), Hayao Miyazaki, och den yngre kollegan i dokumentären Never-Ending Man: Hayao Miyazaki (2016). I skrivande stund har sociala medier, i synnerhet Elon Musks X (Twitter), tagits över av den animationsstil som Miyazaki och Studio Ghibli skapat, men inte på grund av något av deras egna projekt; det skulle den pensionerade animatören utan tvekan föredragit.

Istället är det Sam Altmans OpenAI som släpper en ny bildgenerator för ChatGPT. Den uppdaterade versionen kan efterlikna det kulturella arv som Studio Ghibli har kurerat i snart 40 år. Men att den amerikanska staten, som har injicerat hundratals miljarder dollar för att säkra sin position i den moderna kappsträvningen till superintelligens, inte vill lägga några upphovsrättsliga band på denna sektor är inte chockerande. Det är emellertid inte staten som har tagit upp kampen, upphovsrättsdispyter mellan AI-företag och de exploaterade har dominerat underhållningszeitgeisten sedan 2018 i olika former.

Kulturen och kapitalet

Under 2023 förhandlar hela Hollywood i kampen mot kreativ konkurs, fackförbundet SAG-AFTRA (The Screen Actors Guild–American Federation of Television and Radio Artists) stipulerar

AI-skydd som handlar om att säkerställa att deras digitala liknelse inte används utan rättvis kompensation. Budgetpressen från kapitalister högre upp i näringskedjan ska alltså inte leda till att kreatörer tvingas byta ut skådespelare i samma utsträckning. Den andra, mer självklara, vinsten kommer från WGA (Writers Guild of America), där storstudios och streamingjättar förbjuds från att skapa litterärt material med AI. Endast författarna själva kan ta beslutet att använda dessa verktyg, om de så vill.

Att verktygen ska ligga i händerna på kreativa arbetare som använder dem utan direkta eller indirekta medel som gör att genereringsgenvägar blir påtvingade känns självklart. Så hur når vi denna balans här på hemmaplan? Vad finns det för skydd som säkerställer detta i Sverige? Regeringen visar på en oförbehållsam naivitet, följande är ett utdrag från den tillsatta AI-kommissionen:

”Yrken som bygger på förmågor som kreativitet, resonemang och skapande, och där texthantering, bildbearbetning, analyser av data och faktainsamling är vanliga arbetsuppgifter, bedöms ofta påverkas mer än andra yrken. Gemensamt för dessa arbetsuppgifter är att de nu går att automatisera och förbättra i högre utsträckning än tidigare.”

Arbetsmarknaden ska alltså kunna automatisera och ”förbättra” förmågor som kreativitet, resonemang och skapande genom AI. Detta är ett utomordentligt neoliberalt trick att spela på Sveriges befolkning; att outsourca förmågor som producerar vårt kulturella kapital till privata, vinstdrivande

Vi kan inte låta kapitalisterna pressa mänskligheten ur människan med verktyg som de knappt förstår själva.

Silicon Valley-företag och sedan kalla det förbättring. Även här i Tidö-Sverige kan vi inte lita på att staten är tillräckligt separerad från näringslivet, därför ser vi till fackförbund och medlemsorganisationer återigen.

KLYS (Konstnärliga och Litterära Yrkesutövares Samarbetsnämnd) är en sammanslagning av olika medlemsorganisationer för kulturskapare i Sverige som vill att upphovsrätten ska uppdateras för nutida utmaningar. Handlingsplanen för att nå dessa mål är dock långt ifrån proportionerlig i relation till det hägrande hotet som AI utgör för arbetarna. Samtidigt som möten, seminarier och samtal pågår, medger ordförande för KLYS, Märten Sandberg, till SVT att: ”De här småjobben inom yrket som gjorde att man kunde fortsätta sin konstnärliga gärning (...). De ersätts i hög grad av AI.”

För att vara rättvis kan mer radikala handlingar kännas kraftlösa i industrier som är så fragmenterade, där anställning-

arna består av ströjobb och ersättarna är många. Endast när solidariteten bland arbetarna är stark nog att företagen inte fungerar är strejker effektiva. Detta problem är speciellt tydligt för de kommersiella kreativa arbetarna i Sverige. Enligt en undersökning från fackförbundet DIK visade det sig att endast två av tio omfattades av kollektivavtal inom byråbranschen. Utöver avsaknad av förhandlingskraft har detta lett till könsdiskriminerande löner, obetald övertid och arbete under sjukdom. Sveriges alla kreativa arbetare står samman inför problemen, men är inte tillsammans i kampen. Detta måste åtgärdas för att kunna följa i SAG-AFTRAs och WGAs exempel i kampen mot AI.

Verktyg i händerna på arbetarna

Vi kan inte låta kapitalisterna pressa mänskligheten ur människan med verktyg som de knappt förstår själva. Om de hade full kontroll, så hade X egna AI ”Grok” inte varit så kritisk mot sitt narcissistiska överhuvud. Förlita er inte på teknologi som finansieras av fascisterna i Trumps ”Burgereich”: slutstationen i den kapitalistiska korruptionen. Det neoliberala systemet styr de mest välvilliga chefer, därför måste förändringen komma från botten upp. Genom armkrokning med den bredvid dig i arbetsstyrkan, genom att göra den kollektiva rösten så hög att den inte tåls att ignoreras. Endast när verktygen ligger i händerna på arbetarna kan de användas på rätt sätt, för som Hayao Miyazaki sa, att låta AI-konst helt ta över vårt mänskliga uttryck: ”(...) är en skymf mot livet självt.”

Tjugosju teser om vägen till socialismen

Ensam är svag. Ändå kan det låta: "Vi sköter det här!" Men en karismatisk ledare är inte nog. Utan bred mobilisering tappar progressiv politik styrfart.

I boken Rörelsesocialism lägger **Toivo Jokkala** och **Per-Anders Svärd** fram 27 teser om massmobiliseringens betydelse.

I mitten av mars spikade de fast några av dessa teser i en fullsatt källarlokal på Pizzeria Rex på Nobelvägen i Malmö, inbjudna av Vänsterpartiet Norra Möllevången.

–Historiskt förstod man att facken kan få allt att stanna av. Numera är fackföreningsrörelsen tuktrad, och det råder en form av tankeförbud: LO har byggt upp hela sin apparat på den svenska modellen, sa Toivo Jokkala.

–Och socialdemokratin nöjer sig med att tala om en "affärsplan för Sverige"! tillfogade Per-Anders Svärd.

Grundkurs

Inledningsvis fungerar boken "Rörelsesocialism, tjugosju teser om samhällsförändring underifrån" som en grundkurs i marxism, men efterhand radas teserna upp, tydligt färgade av det syndikalistiska arv som de båda författarna förvaltar, bland annat som medarbetare i tidningen Arbetaren.

Socialismen är hursomhelst det centrala i boken, och mina associationer går till den avancerade gillesdemokrati och rådssocialism som präglade den unga arbetarrörelsen i Storbritannien respektive Italien efter första världskriget.

Sedan dess, medger författarna, har de materiella förutsättningarna förändrats, och medan arbetarmakten kvästes i de industriellt utvecklade väst var det endast i det feodala Ryssland som maktövertagandet kunde ske, med känt resultat.

Huvudmotsättning

Det ändrar inte på huvudmotsättningen: "Ytterst handlar det om vilka krafter

som dominerar slagfältet i stort". Dessa maktförhållanden avgör utgången av den politiska striden.

Är det då möjligt, undrar de, att vinna den kampen utan att bygga koalitioner med andra rörelser? Svaret är nej.

Å andra sidan: kan vi nå målet utan socialism? Lika mycket nej.

En uppfordrande slutsats i en tid då förvånansvärt få framträdande företrädare för vänstern vågar visa vänstervisioner med socialistiska förtecken.

Framtidshopp

Balansen mellan aktivism och parlamentarism slår lätt över till den senares favör. Då sker besluten i slutna rum, långt från det folkliga tryck – styrda av de framtidshopp – som skulle ha kunnat rubba maktförhållandena.

Saltsjöbadsavtalet och den svenska modellen är ett sådant exempel. Det vingklippte arbetarrörelsen, säger Jokkala och Svärd, då den inte på allvar konfronterar kapitalismen. På liknande vis måste den miljövän som menar att 'nerväxt' ska ersätta 'tillväxt' inse att detta endast kan ske i ett samhälle bortom kapitalismen.

Analysera

I ett läge då några av de sista politiska landvinningarna från 70-talet attackeras – bland dem kvinnofrigörelsen, hbtqi och antirasismen – blir det desto viktigare att analysera kapitalismen. Vad tjänar den mest på, just nu? undrar bokens författare. Disciplinering? Attackera folkbildningen? Reducera biståndet?

I ljuset av detta är det desto viktigare

att stödja rörelserna. För även om Fairtrade bara är ett konsumtionsval för dig så lättar det på trycket för andra, framhåller författarna. Men hittills har dessa certifieringar och andra fristående rörelser haft begränsad inverkan på planeten.

Socialism

Globaliseringsrörelserna Occupy Wall Street och Attac flammade upp och dog ut. Greta Thunbergs strejker för klimatet följdes inte upp av den vuxna befolkningen. Det behövs uppenbarligen något mer än en eller flera rörelser, skilda från varandra och begränsade i tid och uthållighet.

Gärna en samlande, karismatisk ledare med socialistiska visioner.

Socialism? Den kräver för mycket tid, säger en del. Okej, säger Toivo Jokkala och Per-Anders Svärd i sin bok: Ge oss sex timmars arbetsdag så hinner vi med!

Per Långby

Vid sitt besök på Rex i Malmö slog Per-Anders Svärd och Toivo Jokkala ett slag för rörelsesocialism.

Ofta sjukt träd

Folkpark i Ystad

Mexikanska eller amerikanska?

Istället för

Peps

Växte upp i

- VÅGRÄTT**
- 1 Med andra ord
 - 10 Chef FBI och CIA
 - 11 Raps eller fossil
 - 12 Landskronas stolthet
 - 13 Mexikanska eller amerikanska?
 - 14 Ofta sjukt träd
 - 15 Tossigt
 - 18 Dryck
 - 19 Utopisk socialist och tapet
 - 20 Den yngre
 - 21 Åkalla högre makt
 - 22 364 - 1 dag
 - 23 Eventuell
 - 24 Dyra biljetter trots rekordvinst
 - 28 Här finns gruvmuseum
 - 30 Skåne mästerskap
 - 32 Sjungande Omar
 - 33 Har blivit
 - 34 Böndernas ek
 - 36 Skånsk vinter
 - 38 Ta kortare väg
 - 39 Tidsmaskin
 - 41 Bilmärke med hailande chef
 - 43 Lägga
 - 44 The Båttom is...
 - 47 De vise männen
 - 48 Two minus two
 - 50 Ensidigt och luddigt avtal
- LODRÄTT**
- 1 Finlands ambassadör
 - 2 Braiga bromsar
 - 3 Tillägg för jobbiga arbetstider
 - 4 Eslövs stolthet
 - 5 Kristersson mot Trump
 - 6 Sten eller trä
 - 7 Hornborg
 - 8 Flyttade Stalin på
 - 9 Tjuv-känsleråd
 - 10 Kommun i Spanien
 - 15 Ö som Trumpen vill ha
 - 16 Inte naturlig intelligens
 - 17 Resa mellan H och H
 - 22 336 - 1 dag
 - 26 Idiot
 - 27 Folkpark i Ystad
 - 29 Här gick Peps i skola
 - 31 Kaninmat
 - 32 Dansk minister
 - 35 Flaggor
 - 37 Import från Sri Lanka
 - 38 Skådeplats för folkmord
 - 40 Färska
 - 42 Spannmål
 - 45 Diana Zvensson
 - 46 Washington
 - 49 Äldre civilisation i Peru
 - 51 Reklam och sånt

/ På gång

Studiedag - Att förstå och förändra världen

Vänsterpartiet Malmö anordnar studiedag med både grundläggande och fördjupande studier den 11 maj. Är du ny till vänsterpolitik och vill lära dig mer om vår ideologi och den politik vi för, eller är du rutinerad och vill lära dig mer om de politiska och ideologiska frågor som partiet såväl nationellt som i Malmö specifikt står inför de närmaste åren? Söndagen den 11 maj ordnar vi en heldag med studier på ABF Malmö, fullt av genomgångar av kunniga experter och givande diskussioner om framtidens socialistiska, jämlika, hållbara, och anti-rasistiska politik.

Tid: söndag 11 maj 9:30 till 18:00 **Plats:** ABF Malmö, Spånehusvägen 47
Anmälan på zetk.in eller i Agera-appen

Medlemsmöten i Malmö

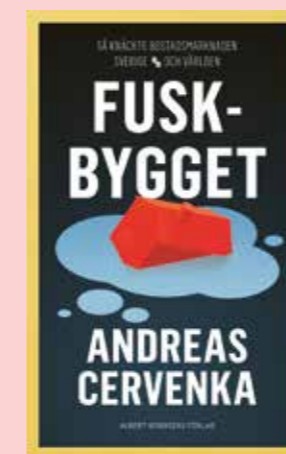
Måndag 9 juni (Vänsterns hus gård) Onsdag 20 augusti
Mer information kommer inom kort på malmo.vansterpartiet.se.

Fuskbygget

Rätten till en bostad finns inskrivet i den svenska grundlagen som en grundläggande rättighet, men för stora delar av befolkningen har en egen bostad till ett rimligt pris blivit en omöjlighet, och det verkar inte finnas några gränser för hur mycket hyran kan stiga eller hur högt kvadratmeterpriset kan bli.

Andreas Cervenka försöker svara på allt detta i sin senaste bok.

FUSKBYGGET
ANDREAS CERVENKA
BONNIERS, 2024

Kanske började allt med den ekonomiska krisen på 1990-talet. Staten skiftade från att finansiera bostadsbyggande med miljardbelopp till att sätta hoppet till att marknaden skulle lösa bostadsbristen, kombinerat med lösare tyglar för bankerna och utförsäljningar av allmännyttan.

Politiken som förts efter det har eldat på bostadsracet: nollränta under många år, avskaffad fastighetsskatt, ränteavdrag, ROT och banker som hållits under armarna när ekonomin har varit skakig. Effekten av allt detta har blivit att priset på bostäder har skenat, till den grad att även en riksdagsledamotslön inte räcker till särskilt mycket på Stockholms bostadsmarknad. Det har gjort att de som hade tur att köpa en bostad vid rätt tillfälle har gjort enorma vinster – i vissa fall motsvarande tiotusentals kronor i månaden. Andra tvingas bo kvar hos föräldrarna, betala ockerhyror för andrahandskontrakt eller hoppas på att kötiden i bostadskön snart räcker till.

Allt detta skildras i Andreas Cervenkas senaste bok Fuskbygget. Det är en uppföljare till hans rättmätigt hyllade Girig-Sverige, där han skildrade hur Sverige blivit ett land med fler miljardärer per capita än Ryssland. I Fuskbygget tar han sig an bostadsmarknaden, och även om boken fokuserar på Sverige breddas perspektivet till att också ta med resten av världen.

Cervenka är ekonomijournalist och har skrivit kritiskt om banker och näringsliv i många år och det märks i Fuskbygget. Det är en effektivt skriven bok, där siffror och fakta varvas med liknelser, konkreta exempel och en uppsjö citat från nyckelpersoner.

Det är en stil som fyller en funktion: Cervenkas bitvis yxiga och yviga språk förvandlar det som hade kunnat vara en

torr redogörelse av historiska räntenivåer, bostadsobligationer och annat som mest intresserar nationalekonomer, till en bok som med skärpa visar hur galen bostadsmarknaden har blivit.

För vi är idag i ett läge med trångboddhet, skuldsättning som gör att medelklassen får hjärtklappning så snart räntan stiger, miljardbelopp till ränteavdrag och ROT-bidrag, utan att något av de större partierna vågar göra mer än att föreslå marginella ändringar. Hur kan detta fortsätta?

Svaret är att många trots allt tjänar på dagens läge, vilket gör att få politiker vågar stöta sig med stora och röststarka väljargrupper. Baksidan av myntet är att populistiska partier och politiker går framåt när stora delar av befolkningen upplever att de hamnar utanför: AfD i Tyskland, Trump i USA och Sverigedemokraterna är alla starka i områden som inte gynnats på bostadsmarknaden, utan trängts av höjda hyror och ouppnåeliga bostadspriser.

Är det en oundviklig kris vi har framför oss? Hela systemet är uppbyggt på ständigt ökande bostadspriser, men det verkar omöjligt att det kan fortsätta mycket längre till.

Läget kan kännas hopplöst, men Cervenka pekar på flera positiva exempel: Finland, där staten finansierar nybyggande; tyska bankers lånemodell; dansk allmännytta, med flera. I Cervenkas historieskrivning så är avskaffad fastighetsskatt, ränteavdrag och att staten inte längre finansierar byggande viktiga förklaringar till dagens läge – saker som Vänsterpartiet vill ändra på.

Girig-Sverige öppnade många ögon för det nya Sverige vi lever i. Fuskbygget är en minst lika viktig ögonöppnare, och rekommenderas till alla som är det minsta intresserade av de här frågorna.

Text: Johan Strandell

Valda på distriktsårskonferensen i Eslöv

Lördagen den 22 mars höll Vänsterpartiet Skåne distriktsårskonferens i Eslövs medborgarhus.

Ett av besluten på distriktsårskonferensen var att distriktet i fortsättningen bara kommer att hålla distriktsårskonferens vartannat år. Mandatperioden för de som valdes på årets konferens är därmed två år och den distriktsstyrelse som nu valdes är den som kommer att leda distriktet genom valrörelsen 2026.

Distriktsstyrelse för Vänsterpartiet Skåne 2025–2026:

Distriktsordförande

Jesper Sahlén, Lund

Ordinarie ledamöter

Mia Christensson, Skurup

Banesa Martinez, Malmö

Truls Persson, Malmö

Qasem Rezai, Helsingborg

Mats Sundbeck, Simrishamn

Angelica Svensson, Lund

Sofie Valfridsson, Malmö

Maram Vikard, Lund

Suppleanter

Emma Wennerholm, Höganäs

Yomn Kadoura, Malmö

Marie Bergström, Sjöbo

Alfred Johansson, Hässleholm

Birgitta Ehlin, Malmö

Revisorer för Vänsterpartiet Skåne 2025–2026

Hanna Gunnarsson, Lund

Tobias Petersson, Malmö

Valberedning för Vänsterpartiet Skåne 2025–2026

Alexander Bergquist, Malmö

Anton Ulfhager, Hörby

Anton Wendt, Malmö

Ingrid Bromander, Kristianstad

Laila Fast Petrovic, Eslöv

Maja Grubelic, Lund

Madeleine Håkansson, Malmö

Umihana Rasovic, Eslöv

Rebecca Thell, Helsingborg

**Kontakta valberedningen på:
skanevalberedning@vansterpartiet.se**

Ett beslut som togs var att i fortsättningen hålla distriktsårskonferens vartannat år, istället för varje.

Malmö kyrkor och arbetet för social rättvisa

I dessa besvärliga tider när makten vill dela människor i ”vi och dom” att hellre isolera oss i våra algoritm-bubblor än att verkligen mötas om de fria och förnuftiga människor vi är, är det viktigt att slå vakt om motkrafter och om mötesplatser.

En sådan mötesplats och motkraft är enligt min uppfattning Malmö pastorats kyrkor. Ett av de projekt som kyrkan tagit initiativ till och arbetar aktivt med är Open Skåne.

Open Skåne ägnar sig åt många olika frågor; det handlar om möten mellan olika religiösa församlingar och möten, där tro och interreligiös dialog är centralt – ha respekt och beredskap för olika trosuppfattningar. Såväl företrädare för Svenska kyrkan som företrädare för muslimska och judiska nätverk deltar.

Men det handlar också om att uppmärksamma olikheter i hälsa och skillnader vad avser tillgång till hälsa. Det är en alltför vanlig och väl känd orättvisa att de som är i störst behov av vård har svårast få tillgång till den. Privatiseringen är en del av problemet, men fenomenet är äldre än så och inte minst en fråga om klass. Open Skåne försöker motverka problemet. Under pandemin arbetade regionen ihop med kyrkan för att sprida information om att undvika smitta och för att öka vaccinering. Då skapades kontaktytor som fortfarande används för att nå ut med information och hjälpa till rätta i den ibland ganska komplicerade sjukvården.

Kontakter med socialtjänsten och möjlighet till hjälp med både stora och små sociala problem är en annan del är kyrkan är verksam. Diakonin är en viktig del av den kristna kyrkans verksamhet och det gäller också i ett mångkulturellt samhälle. Att hjälpa en nödställd är central del i de flesta religioner och kanske är samarbetet här extra viktigt.

Samtidigt som kyrkan och dess diako-

I Malmö pastorats kyrkor möts människor för att bygga broar, inte murar.

ner är aktiva i hjälparbete och brobyggande, så pågår det också utbildning som arrangeras av Malmö pastorat, i att utbilda personer från andra religioner för att hjälpa fler.

För mig, som gick med ungdomsförbundets 1977 och i partiet 1979, är just denna sida av kyrkans arbete viktigt. Och som medlem i Vänstern i Svenska Kyrkan och som förtroendevald i Malmö pastorat är jag både stolt och tacksam för det arbete som kyrkan utför och

fortsätter att utveckla. I det är också ViSK en viktig del.

Jag hoppas också att du som läser detta är intresserad av få veta mer om det arbete som kyrkan utför i Malmö – leta på hemsidan eller titta på Facebook. Och; som partimedlem: gå inte ur kyrkan – det arbetet som kyrkan lägger, genom anställda och volontärer, är mycket svårt att ersätta.

Lotti Ryberg Welander, förtroendevald, Vänstern i Svenska Kyrkan

Vem behöver ryska hybridattacker?

Det rapporterades nyligen om ett ökat antal misstänkta ryska hybridattacker. SVT och andra public service-bolag har identifierat över 60 misstänkta ryska hybridattacker i Europa det senaste året.

”Det är mycket allvarligt. De använder alla sätt de kan för att splittra och skapa en osäkerhet”, säger utrikesministern Maria Malmer Stenergard.

För mig personligen som uppväxt på Gotland kändes nyheten om sabotage mot vattenförsörjningen på norra Gotland som påtagligt misstänkt ryskt fanskap.

Ursäktad om jag uttryckte mig slarvigt där. Jag är för övrigt en stor beundrare av rysk, men också numera ukrainsk kultur och har studerat ryska samt har varit några gånger i den fantastiskt vackra staden Sankt Petersburg.

Tillbaka till hybridattackerna. Säkerhetspolisen menar att Ryssland använder en kombination av cyberattacker, desinformation och andra åtgärder för att påverka oss. Det sägs vara en medveten strategi och för att skapa rädsla och minska stödet för Ukraina. Jag går tillbaka till utrikesministerns uttalande om att ”De använder alla sätt för att splittra...”.

Hon skulle kunna byta ut ordet ”De” till ”Vi”. Jag vill hävda att vår valda regering är ganska duktig på att splittra oss medborgare.

Den första hybridattacken jag vill nämna som regeringen infört för att splittra den svenska befolkningen är ”återvändningsbidraget” på 350 000 kr. Vissa människor gör tydligen ingen nytta här är budskapet och det ”råkar” vara de som har utländsk bakgrund.

En hybridattack som pågått länge mot svenska folket är ”det fria skolvälet” i kombination med vinstdrivande friskolor. Enligt forskningen ökar detta

Den första hybridattacken jag vill nämna som regeringen infört för att splittra den svenska befolkningen är ”återvändningsbidraget” på 350 000 kr. Vissa människor gör tydligen ingen nytta här är budskapet och det ”råkar” vara de som har utländsk bakgrund.

”

skolsystem segregationen med 30 procent. Segregation skapar splittring.

En tredje hybridattack är skattesänkningar för höginkomsttagare. Den som tjänar över 62 500 kronor ska alltså få fem gånger mer i skattesänkningar än den som tjänar 25 000 kronor.

En fjärde hybridattack är regeringens arbetsmarknadspolitik som eller närmare avsaknad av arbetsmarknadspolitik som gjort att vi har en arbetslöshet på över 9 procent enligt SCB. Tidigare slakt av arbetsförmedlingen och borttagande av möjlighet att studera SFI

med CSN-stöd och lån gör att den kriminella världen skrattar hela vägen till banken.

Den sista hybridattacken och kanske mest effektfulla hybridattacken från Sveriges regering kommer jag in på nu. Jag är stolt över Sveriges stöd till Ukraina. Speciellt i en tid när USA har bytt sida och när Trumpen vill främja handelsförbindelser med Ryssland istället för demokratiskt sinnade grannländer.

Jag är tyvärr inte stolt när det gäller Sveriges politik gentemot kurderna i Turkiet och norra Syrien och palestinierna i Gaza. Här skäms jag för att vara svensk.

Det som skapar mycket splittring är regeringens undfallenhet och stöd till den folkmordsanklagade staten Israel.

”Dualistiska eller antingen /eller-tänkande är den centrala ideologiska beståndsdel i alla system för herravälde i det västerländska samhället”. Påståendet kommer från författaren Bell Hooks.

Varför ska vi stödja Ukraina, när vi inte stöder Palestina? Detta blir tyvärr effekten när regeringens uttalanden gör ukrainarna till oskyldiga offer, samtidigt som palestinierna framställs som att de orsakat sitt eget lidande.

En stor del av de svenskar med bakgrund i mellanöstern känner sig svikna av regeringen. Vi i vänstern måste fortsätta stå upp för palestinierna. Men folkmord borde inte vara en höger-vänsterfråga. Regeringens undfallenhet i denna fråga har skapat splittring i vårt samhälle. Svensk-palestinier ska inte behöva känna sig som andra klassens medborgare. I valet 2026 behöver vi en regering som kan stödja både Ukraina och Palestina.

Anders Malmros, russofil, gotlänning i diasporan samt V-politiker

Begränsad eftersändning. Vid definitiv eftersändning återsänds försändelsen med nya adressen.

Sänk priset på ICA

de är ju redan
så rika

Nästa nummer av Folkviljan kommer 13/6

Vill du eller din förening synas i Folkviljan?
Vill ni berätta, tycka, informera?
Välkommen med material till malmö@vansterpartiet.se

Manusstopp 26/5

FOLKVILJAN